

ת"פ (קריות) 3435-11-23 - מדינת ישראל נ' פלונית

ת"פ (קריות) 3435-11-23 - מדינת ישראל נ' פלוניתשלום קריות

ת"פ (קריות) 3435-11-23

מדינת ישראל

נגד

פלונית

בית משפט השלום בקריות

[05.01.2025]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

פסק דין

(ללא הרשעה)

כתב האישום וההליכים

1. נגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירת תקיפה סתם- בן זוג, לפי סעיף 382(ב)(1) + 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) והיזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק העונשין. בישיבת יום 30.6.24 הגיעו הצדדים להסדר טיעון בגדרו הודתה הנאשמת בעובדות כתב אישום מתוקן והוסכם על הפניית שירות המבחן. עוד הוסכם שככל שהתסקיר יהיה חיובי (באופן אותו הגדירו הצדדים), תעתור המאשימה למאסר מותנה וענישה נלווית בלבד ואילו ההגנה מצדה, רשאית לטעון באופן חופשי, לרבות ביחס לביטול הרשעה.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי היו הנאשמת והמתלונן נשואים אך פרודים ולהם שתי בנות קטינות שהתגוררו עם הנאשמת. ביום 11.10.23, במהלך ויכוח, סטרה הנאשמת למתלונן מספר פעמים בלחיו ושרטה אותו בצווארו ובידו. כן משכה בחוזקה בשרשרת שהייתה תלויה על צווארו וקרעה אותה כמו גם את החולצה שלבש (הערה: בסעיף 3 לכתב האישום כונה בשוגג המתלונן - "הנאשם").

תסקיר שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש תסקיר בו פורטו בהרחבה נסיבות חייה של הנאשמת שאין זה המקום להרחיב בהן. בתמצית ייאמר כי הנאשמת כבת 37, ללא עבר פלילי, נשואה למתלונן ואם לשני ילדים בגילאי 5-8. לאחר שחרורה מהצבא השלימה לימודי תואר ראשון בתחום משאבי אנוש ומזה כעשור היא עובדת כמנהלת צוות במוסד אקדמאי. מעסיקה תיאר במכתב את מסירותה ומיומנותיה הגבוהות ואת שביעות רצונו מתפקודה. הנאשמת תארה בהרחבה את מערכת היחסים עם בעלה-המתלונן, שיתפה על אודות קשיים בזוגיות ועל משבר אמון שעמד בבסיס העימות המתואר בכתיב האישום. כן תארה שהתקשתה ביום האירוע לשמור על איפוק מתוך תחושת פגיעה ועלבון שחוותה. הנאשמת קיבלה אחריות מלאה למעשיה, זיהתה את החומרה והפסול שבהם והביעה אמפטיה כלפי המתלונן וחרטה. מפגישה עם המתלונן עלו תכנים דומים באשר למשבר במערכת היחסים והשניים תארו כי לפני כשנה שבו לנהל קשר זוגי, השתלבו בהליך טיפולי שסייע להם לעבד את המשבר וכי רצונם לשמור על התא המשפחתי. המתלונן תאר את האירוע כחריג ונקודתי ולתחושתו גם הוא פעל באופן שגוי ופוגעני כלפי הנאשמת. כן תאר שקרוב משפחה שהיה במקום הזמין משטרה ובאותה עת סבר שהאפקט ההרתעתי יעניק לו יתרון בהליך הגירושין.

משיחה עם המטפלת הזוגית של השניים עלה כי הם עברו תהליך משמעותי, הפיקו ממנו תועלת ורכשו מיומנויות לניהול תקשורת מיטיבה, מכילה ותומכת. לדבריה, הליך הטיפול הסתיים לאחר השלמת מטרותיו והוא סייע לייצב את מערכת היחסים הזוגית. קצינת המבחן התרשמה שבני הזוג קשורים זה לזה, האירוע היה חד פעמי וחריג והם מעוניינים לשמר את מערכת היחסים הזוגית. רמת הסיכון הוערכה כנמוכה והומלץ על ענישה בדמות צו של"צ, ללא צו מבחן, וזאת לאור ההליך הטיפולי המוצלח שעברו בני הזוג. ביחס להרשעה הומלץ לבטלה, בין היתר לאור העבר הנקי, קבלת האחריות, הסיכון הנמוך להישנות עבירות והסבירות שהרשעה תצמצם את מגוון אפשרויות התעסוקה של הנאשמת וכן תפגע במרקם היחסים הזוגי ובשמה הטוב של הנאשמת.

טיעוני הצדדים לעונש ולשאלת ההרשעה

4. המתלונן העיד לעונש מטעם ההגנה ואציין כבר עתה שהוא נכח לצד הנאשמת בכל הדיונים וניכר היה שהשניים קרובים ומציגים חזית אחידה. בעדותו תאר המתלונן את הצלחת הטיפול הזוגי, את מערכת היחסים התקינה כיום, ציין שכל ענישה מוחשית תזיק למשפחה וביקש להקל על הנאשמת ועל התא המשפחתי כולו.

5. המאשימה הסכימה שהתסקיר חיובי ומקיים את תנאי ההסדר (באופן אליו התחייבה) ומשכך טענה למאסר מותנה וצווי של"צ ומבחן. עם זאת נטען שאין בנמצא נימוק המצדיק הימנעות מהרשעה וזאת בהיעדר נזק מוכח.

6. ב"כ הנאשמת עתר לאמץ את המלצות התסקיר במלואן לרבות בשאלת ההרשעה. הודגש כי בני הזוג סיימו בהצלחה הליך טיפול זוגי וכי מדובר בנאשמת שזו הסתבכותה הראשונה עם החוק אשר קיבלה אחריות מלאה למעשיה וכי ההרשעה תזיק לה. לאור כך ביקשה ההגנה לבטל את ההרשעה ולאמץ את המלצות התסקיר.

7. הנאשמת בדבריה האחרונים קיבלה אחריות למעשיה אם כי טענה שהאירוע יצא מפרופורציה, במיוחד לאור העובדה שהמתלונן לא פעל להגשת התלונה מיוזמתו ואף ביקש לבטלה. כן הביעה חשש שלא תצליח לעמוד בדרישות צו של"צ בשל עיסוקיה והעובדה שהיא מתחילה ללמוד לתואר שני.

דיון והכרעה

8. אקדים ואומר כי דעתי היא שנכון להורות במקרה זה על ביטול ההרשעה תוך הטלת צו של"צ. אנמק מסקנתו להלן.
9. ההלכה בדבר יכולתו של בית המשפט להימנע מהרשעת נאשם שנמצא אשם מוכרת ולא ארחיב. עם זאת אציין בקצרה כי הכלל הוא הרשעה ואילו הימנעות מתוצאה זו היא החריג וזאת במקרים בהם נמצא שקיים יחס בלתי סביר בין הנזק שיגרם לנאשם מהרשעתו בדיון, לבין האינטרס החברתי שבמיצוי הדין עמו ובתועלת הציבורית שתושג מכך (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337); (ע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל (31.12.2007)).
- בתמצית ייאמר כי לצורך מענה על שאלה זו בוחן בית המשפט ראשית אם העבירה, בנסיבות ביצועה, מאפשרת להימנע מהרשעה מבלי שיפגעו יתר שיקולי הענישה וככל שהתשובה לשאלה זו חיובית נבחנת השאלה "עד כמה עלול הנאשם להיפגע כתוצאה מעצם ההרשעה" (ע"פ 8169/20 חיים שלום נ' מדינת ישראל (26.8.2021)), כאשר עיקר הבדיקה היא ביחס לפגיעה בשיקומו ובעתידו של הנאשם. עם זאת, יש לבדוק גם את יחסו של הנאשם לעבירה, את הסיכון להישנות, את עברו הפלילי ואת המלצת הגורמים הטיפוליים.
10. עבירות אלימות במשפחה נתפסות כבעלות חומרה ממשית ומשכך לא בנקל יקבע בית המשפט שניתן להשיג את תכליות הענישה בעבירות אלו תוך ויתור על הרשעה (ראו למשל רע"פ 6002/22 אלכסנדר ריאבנקו נ' מדינת ישראל (19.9.2022); רע"פ 8755/21 פלוני נ' מדינת ישראל (23.1.2021), פסקה 9; רע"פ 1454/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.3.2021), פסקה 8). עם זאת, גם בעבירות אלו יש לבחון את עובדות המקרה, נסיבותיו וחומרתו על מנת לגבש מסקנה בדבר האפשרות לוותר על ההרשעה בגינו.
11. בענייננו, הגם שאין להקל ראש בנסיבות המקרה, דעתי היא שמדובר במקרה בו ניתן לשקול ביטול הרשעה והבאתי בעניין זה בחשבון את התיקון בכתב האישום לפיו נמחקה העבירה הכוללת חבלה, כך שיש בדבר למתן מעט את נסיבות המקרה. לכך יש להוסיף את הרקע לאירוע כפי שתואר בתסקיר, תוך שאדגיש שמוכן שאין בכך להצדיק את המעשה. ודוק: הרקע לא פורט בכתב האישום המתוקן אך הוא עלה בתסקיר מפי שני הצדדים כך שסברתי שניתן לראות בכך נתון מוכח. משכך, עיקר המשקל יוסט לעבר מידת הפגיעה שתגרם לנאשמת בשל ההרשעה ולנושא זה אעבור כעת.
12. לדידי, הרשעת הנאשמת במקרה זה עלולה לגרום לפגיעה קשה וחמורה בשיקומה ובכל מקרה לפגיעה שאינה שוות ערך לאינטרס הציבורי שבמיצוי הדין עמה. הנאשמת היא אישה כבת 37 נעדרת עבר פלילי, אם לילדים אשר שירות המבחן התרשם ממנה בצורה חיובית. צוין כי מדובר באישה נורמטיבית ומתפקדת אשר קיבלה אחריות מלאה למעשיה והביעה חרטה עמוקה. הנאשמת הכירה בכישלונה, בני הזוג השתלבו מיוזמתם בטיפול זוגי ופעלו לשיקום מערכת היחסים ולשמירה על התא המשפחתי. מאז האירוע חלפה למעלה משנה ללא אירועים נוספים. בני הזוג התגברו על הקשיים ועל השלכות האירוע והמשבר שקדם לו והם מקיימים כיום קשר זוגי קרוב, קשוב ומיטיב. כן התרשם שירות המבחן מרמת סיכון נמוכה מהנאשמת והמתלונן מסר שאינו חושש ממנה.
13. טענת הנאשמת היא שעל אף שהיא עובדת שנים לא מעטות באותו המקום, ההרשעה עלולה למנוע ממנה להשתלב במקומות אחרים בעתיד. שירות המבחן שותף אף הוא לחשש זה. המאשימה מנגד טוענת שאין מדובר בפגיעה ממשית שראוי להכיר בה לצורך ביטול הרשעה.

14. אכן, טענות הנאשמת בעניין התעסוקתי הן ספקולטיביות במידת מה אך אינני סבור שניתן לבטלן ויש ליתן להן את משקלן הראוי במכלול נסיבות העניין. הנאשמת צעירה יחסית ובהחלט סביר שתבקש לשנות את מקום העבודה ולהתפתח לכיוונים אחרים התואמים את יכולותיה והשכלתה. לראיה, היא החלה בלימודים לתואר שני, ללמדנו שאינה קופאת על השמרים והיא מעוניינת בהתפתחות ובשינוי. משכך, והגם שמדובר באפשרות שאינה בעלת הסתברות ברורה בשלב זה, דעתי היא שאין להתעלם מסיכון זה ויש להביאו בחשבון במידה הראויה.

15. ואולם, בכך לא מסתכמים הדברים ויש להביא בחשבון נושא נוסף שהעלה שירות המבחן והוא שהימנעות מהרשעה תפחית מגורמי המתח בין בני הזוג ותסייע בשיקום. מקובל עלי שנושא הפגיעה התעסוקתית לרוב אינו בתחום המומחיות של שירות המבחן ואין לו יתרון כלשהו על בית המשפט בנושא זה (אלא אם מדובר בפגיעה תעסוקתית הקשורה לדימוי עצמי נמוך של האדם המורשע וכיזב'). מנגד, בנושאים טיפוליים ושיקומיים לשירות המבחן יתרון ברור והדבר מצוי בליבת מומחיותו, כך שיש ליתן לעמדתו בנושא זה משקל ממשי, הגם שאין חובה כמובן לקבל את המלצתו (ראו למשל רע"פ 8215/16 אברהם יצחק נ' מדינת ישראל (29.3.2017)). אזכיר כי במקרה זה המתלונן לא פנה כלל למשטרה אלא קרובי משפחתו הם שעשו כן והוא אף ציין שבשעתו סבר שהתלונה תציב אותו בעמדת יתרון בהליך הגירושין. מאז שיקמו הצדדים את היחסים, התגברו על הקשיים והמשברים והם מגדלים את ילדיהם הקטינים. המתלונן אינו מעוניין כלל בהליך ובענישה והתרשמתי שעל רקע הסיבות שהביאו לאירוע, הרשעת הנאשמת עלולה להכביד מאוד על מערכת היחסים, ליצור מתחים בין השניים ולפגוע בסיכויי שיקום התא המשפחתי ובהתאמה בשיקום הנאשמת, שהרי לא ניתן להתעלם מתרומת יציבות התא המשפחתי על שיקומה האישי.

16. ודוק: השיקול המשמעותי בעת הדיון בבקשה לביטול הרשעה הוא הערכת הנזק שייגרם עקב ההרשעה ובכלל זה נזק הנובע מפגיעה בשיקומו של הנאשם, ובשאלה אם הוא עולה בצורה ניכרת על האינטרס הציבורי שבהרשעה (ע"פ 2698/24 דוד סילבר נ' מדינת ישראל (5.12.2024), פסקה 30; להלן - עניין סילבר). אכן, פגיעה תעסוקתית הוכרה לא אחת ככזו העלולה לגרום לפגיעה בשיקום, ואולם מובן שדרכי הפגיעה בשיקומו של אדם אינן מסתכמות בהיבט התעסוקתי בלבד וקיימות סיבות רבות שעלולות להביא לפגיעה בשיקום אשר ראוי להביאן בחשבון לצורך שאלת ההרשעה. כפי שצוין לעיל, המתלונן הגדיר את האירוע כחריג וחד פעמי ושהתרחש על רקע משבר עמוק שחוו בני הזוג ופגיעה רגשית לא מבוטלת שנגרמה לנאשמת בשל התנהגותו שלו. בני הזוג חוו פרידה ובסופו של יום החליטו לשקם את יחסיהם, עברו טיפול זוגי מוצלח וכיום הם מבקשים לאפשר להם לחיות את חייהם, לגדל את ילדיהם ולהניח את הדברים מאחור. לדידי, שילובם של שיקולים אלו כולם, היינו האפשרות לפגיעה תעסוקתית יחד עם הפגיעה שתיגרם לתא המשפחתי באם ההרשעה תוותר בעינה, מביא למסקנה לפיה הוכחה פגיעה מוחשית וקונקרטיית שתגרם לנאשמת בשל ההרשעה.

17. שוב אציין שלא התעלמתי מכך שהפגיעה הנטענת אינה וודאית במובן זה שלא ניתן "לשים עליה את האצבע", אך סברתי שמדובר בקרבה מספקת לוודאות הנדרשת במקרה זה ובקונקרטיים מספקת באופן המצדיק שלא לעמוד על הרשעה. בסופו של יום הבחינה אינה טכנית-פורמלית אלא פרי איזון בין מכלול הנסיבות לרבות מידת החומרה היחסית שבהתנהגות מושא האישום, באופן שלעיתים כאשר זו נמוכה יחסית ניתן יהיה להסתפק בפגיעה מוחשית-קונקרטיית פחותה מאשר במקרים אחרים בהם יושם דגש דווקא על רכיב זה (ראו: "בין התבחינים הללו מתקיימת מעין 'מקבילית כוחות', במובן זה שכל שמעשה העבירה חמור יותר, נדרש הנאשם להוכיח פגיעה קונקרטיית ולא יהא די בתרחיש תאורטי או אף בהוכחת מידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי. מנגד, ככל שמעשה העבירה קל יותר, אפשר כי בית המשפט ייטה להסתפק בהוכחת פגיעה כללית יותר" (עפ"ג 66903-07-20 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל, 30.12.2020); וראו גם עניין סילבר, פסקה 29). כפי שציינתי לעיל, מידת החומרה שבמעשי הנאשמת אינה גבוהה, הן מבחינת הנזק שנגרם והן מבחינת נסיבות העניין הכוללות ויחסו של הנאשם לאירוע - אז וכעת. נסיבות אלו מצדיקות הקלה בדרישה להוכחת פגיעה בשיקום ודעתי היא כי די בנזק שהוכח לצורך עמידה בדרישה זו מבלי לפגוע באינטרס הציבורי.

18. לאור כל זאת, דעתי היא שנתוני מקרה זה מצדיקים, על רקע מכלול הנסיבות, להימנע מהרשעה. בעניין זה הבאתי בחשבון כאמור את העובדה שבני הזוג ממשיכים לחיות ביחד, את עמדתו של המתלונן ביחס לעצם הגשת התלונה וההליך המשפטי, את המחויבות שהפגינה הנאשמת להליך הטיפול הזוגי ואת התמריץ החיובי שיושג בהימנעות מהרשעה לצורך קיום צו השל"צ. כן יצוין כי קצינת המבחן לא המליצה על העמדת הנאשמת בצו מבחן, בין היתר לאור העובדה שמדובר באירוע חריג ובני הזוג עברו טיפול זוגי והמסוכנות כיום נמוכה. מובהר לנאשמת שניתנה לה הזדמנות חריגה ועלייה לקיים את הוראות שירות המבחן וכי אם לא תעשה כן ניתן יהיה להפקיע את צו השל"צ, להרשיעה ולהטיל עליה ענישה נוספת.

19. סיכומי של דבר אני קובע כדלקמן:

א. אני מבטל את ההרשעה בהתאם לסעיף 192א' לחסד"פ.

ב. אני מחייב את הנאשמת לבצע 100 שעות של"צ בהתאם לתכנית שיושג שירות המבחן בתוך 45 ימים.

ג. הנאשמת תתחייב להימנע בתוך שנה מביצוע עבירת אלימות פיזית כלפי בן זוג. ככל שתפר התחייבות זו תשלם סך של 2,000 ₪. הנאשמת הצהירה שהיא מבינה את תוכנה של ההתחייבות ומסכימה לה כך שאין צורך בחתימה. המזכירות תמציא את פסק הדין לשירות המבחן.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ה' טבת תשפ"ה, 05 ינואר 2025, במעמד הצדדים.